

בש"פ 35/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 35/18

לפני:

כבוד השופט א' שהם

העורר:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
בשבתו כבית-משפט לנוער, מיום 24.12.2017, במ"ת
37064-04-17, שניתנה על ידי כב' השופט י' טופף

בשם העורר:

עו"ד יורם שפטל

בשם המשיבה:

עו"ד קרן רוט; עו"ד יוני חדד

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לנוער (כב' השופט י' טופף), במ"ת 37064-04-17, שניתנה ביום 24.12.2017. בגדרה של החלטה זו, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי (כב' השופט צ' קפאח), מיום 18.10.2017, אשר הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד העורר, המאובחן כבעל הפרעה בספקטרום האוטיסטי, הוגש כתב אישום המונה 8 אישומים. על פי

עמוד 1

הנטען בכתב האישום, החל משנת 2005 ועד למעצרו של העורר ביום 23.3.2017, מסר העורר הודעות כוזבות ומפוברקות ומתוך כוונה להטיל פחד ואימה, באלפי הזדמנויות, לגורמים שונים ברחבי העולם, ובכלל זה לחברות ושדות תעופה; לבתי ספר; לקניונים; לתחנות משטרה; לבתי חולים; לשגרירות ישראל בארצות הברית; ולמוסדות ציבור שונים, תוך שהוא מודיע להם כי מעשי טרור ורצח עתידיים להתבצע במקום הומה אדם, ולפגוע בקורבנות רבים. פעולות אלה גרמו לפאניקה, להזנקת כוחות רבים, ולפינוי אזורים ציבוריים נרחבים מאדם. נטען בכתב האישום, כי העורר ביצע את המעשים באמצעות רשת האינטרנט, תוך שימוש באמצעים מקוונים ומתוכננים, לצורך הסוואת קולו ומקור ההתקשרות. נטען בנוסף, כי העורר רכש אנטנה ייעודית לשם התחברות לרשתות אלחוטיות מרוחקות, ועשה שימוש בפרטי הזדהות של גורמים אחרים, כדי לבצע את העבירות המיוחסות לו ולהקשות על זיהויו. על פי הנטען בכתב האישום, העורר אף הציע למכירה ב"רשת האפלה" (Darknet) את שירותיו לשם ביצוע שיחות הפחדה, סחיטה ואיום, בשליחת הודעות באמצעות הדואר האלקטרוני, ותיווך בעסקאות סמים, וכן הציע למכירה סרטוני הדרכה ומדריכים להכנת מטעני חבלה, לייצור סמים, לזיוף מסמכים, ועוד. בעקבות הצעת השירותים הנ"ל, פנו אל העורר לקוחות רבים ורכשו את שירותיו, כאשר נכון למועד הגשת כתב האישום, החזיק העורר בארנקים וירטואליים סכום השווה לכ-873,000 ש"ח. עוד עולה מעובדות כתב האישום, כי בשלב מסוים של פעילותו, כמפורט לעיל, שכר העורר את שירותיהם של שני אנשים אשר ביצעו עבורו חלק משיחות האיום.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים במשפטו. בגוף הבקשה ציינה המשיבה, כי לעורר מיוחסת, בין היתר, עבירת נשק, לאחר שהלה התנפל, לכאורה, על שוטרת במהלך חיפוש שנערך בביתו, תקף אותה, וחטף ממנה את אקדחה. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי, ביום 4.5.2017, הובהר כי אין מחלוקת בדבר קיומה של תשתית ראייתית להוכחת אשמתו של העורר. עם זאת, הוחלט להפנות את העורר לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית מטעם הפסיכיאטר המחוזי, ולשירות מבחן, לצורך בחינת חלופות מעצר בעניינו. בתסקירו מיום 4.6.2017, מסר שירות המבחן כי לצורך מתן המלצה לגבי חלופת מעצר מוסדית בעניינו של העורר, יש צורך לבצע אבחונים נוספים באשר למצבו הרפואי. בנוסף, העלה שירות המבחן ספק בדבר יכולתם של הורי העורר לשמש כדמויות סמכותיות עבורו, ולהציב לו גבולות. ביום 25.6.2017, הוגשה חוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, אשר סבר כי העורר לא לקה במחלת נפש בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. עוד נמסר, כי העורר הבין את משמעות מעשיו, ידע כי הוא פועל בניגוד לחוק, והוא ידע להבדיל בין מותר ואסור, ועל כן נמצא כמי שאחראי למעשיו. עוד צוין בחוות הדעת, כי העורר לוקה, ככל הנראה, בהפרעה הנמצאת בספקטרום האוטיסטי, ולא ניתן לשלול כי הוא בעל קווים אישיותיים אסוציאליים. עם זאת, לא נתגלו סימנים של מחלת נפש או הפרעה נפשית, במובן המשפטי (פסיכוזזה). צוין בנוסף, כי העורר מבין את משמעות העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, מתמצא בתשתית הראייתית שהוצגה בעניינו, והוא כשיר לעמוד לדיון.

לאחר עיון בממצאי וועדת האבחון לפי חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-תפתחותית), התשכ"ט-1969, לפיהם העורר אינו מוגבל ברמה השכלית וההתפתחותית, אך מאובחן כלוקה באוטיזם, הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף. שירות המבחן חזר על עמדתו הקודמת, לפיה חלופת מעצר בבית הוריו של העורר אינה מתאימה לצרכיו, ועלולה להעמיד אותו ואת סביבתו בסיכון. צוין בנוסף, כי העורר זקוק למסגרת חיים שיקומית, המיועדת לאנשים הלוקים באוטיזם, ונעדרים יכולת אמפתיה לסבלו של הזולת, כאשר על מסגרת זו לכלול אמצעי פיקוח והשגחה אינטנסיביים, נוכח רמת הסיכון הנשקפת מן העורר. שירות המבחן הוסיף עוד, כי המידע בעניינו של העורר הועבר אל הלשכה לשירותים חברתיים באשקלון, על מנת לקדם את הפנייתו של העורר למסגרת המתמחה בטיפול במי שלוקים באוטיזם. על כן, התבקש בית המשפט המחוזי ליתן דחייה לצורך הגשת תסקיר משלים. בתסקירו המשלים, מיום 10.9.2017, ציין שירות המבחן כי לא ידוע על מסגרות סגורות העשויות להוות חלופת מעצר עבור העורר, בשל מצבו המורכב והייחודי. עוד נמסר, כי מאחר שלא קיימת עילת אשפוז פסיכיאטרית בעניינו של העורר, על המענה להינתן

במסגרות המיועדות לאנשים הלוקים באוטיזם בתפקוד גבוה. שירות המבחן הוסיף וציין, כי נבחנת האפשרות לשלב את העורר במסגרת שאינה נעולה של האגף לאוטיזם, במערך דיור בקהילה המצוי בשלבי הקמה, ובו ימצא צוות מטפל ומלווה. עם זאת נמסר, כי במקום זה תהא גישה לרשת האינטרנט.

ביום 11.9.2017, קבע בית המשפט המחוזי כי החלופה שהוצעה על ידי שירות המבחן, היינו מסגרת שאינה נעולה ואשר יש בה גישה לרשת האינטרנט, אינה מתאימה לעורר. זאת, בשים לב לאופי ולחומרת העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ולנוכח אירוע אלימות נוסף מצידו של העורר, שבו הוא ניסה, לכאורה, לברוח מרכב ליווי של השב"ס, שהביאו לבדיקה פסיכולוגית בשירות המבחן. עם זאת, הורה בית המשפט המחוזי לשירות המבחן להמשיך ולפעול על מנת לאתר חלופת מעצר אחרת עבור העורר, שתכלול פיקוח הדוק בכל שעות היממה, הכוללת אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני. ערר שהוגש על החלטה זו נדחה על ידי בית משפט זה (בש"פ 7223/17, השופטת ד' ברק-ארז). בתסקירו מיום 17.10.2017, ציין שירות המבחן כי להערכתו זקוק העורר למענה טיפולי, אך למרבה הצער, לא נמצאה מסגרת טיפולית המתאימה לצרכיו של העורר, ואשר עונה על הקריטריונים שפורטו בהחלטתו של בית המשפט המחוזי.

יום לאחר מכן, 18.10.2017, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו, עמד בית המשפט המחוזי על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן העורר, ובכלל זה על העובדה כי כמיוחס לו בכתב האישום, העורר חטף את אקדחה של שוטרת במהלך חיפוש שבוצע בביתו; איים על סנטור בארצות הברית; וניסה, לכאורה, לברוח ממעצר. בית המשפט המחוזי קבע, כי חלופת מעצר בעניינו של העורר נדרשת ליתן מענה לצרכיו הייחודיים, אך בעיקר לאיין את מסוכנותו הגבוהה. בית המשפט המחוזי הזכיר, כי שירות המבחן מסר בתסקירו האחרון כי לא נמצאה חלופת מעצר מתאימה עבור העורר. סוף דבר, קבע בית המשפט המחוזי כי "אין מנוס מלהורות על מעצר המשיב [העורר] עד תום ההליכים".

על החלטה זו הגיש העורר ערר, אשר נדחה ביום 8.11.2017, על ידי בית משפט זה, עת נקבע כי "רצוי שנאשם המאובחן על הספקטרום האוטיסטי, במצבו של העורר, יהיה מוחזק בחלופת מעצר ההולמת את מצבו הנפשי. [...] אולם, אין בשיקול האמור כדי למחוק את הצורך בבחינת המסוכנות של העורר. [...] ובפועל החלופות שהוגשו והוצעו אין בהם לאיין את מסוכנותו של העורר ואת הנזק הרב שעלול לכאורה להיגרם על ידו. [...] זהו המצב כעת, גם אם מוטב היה לו אותה חלופה כפי שצוינה על ידי ערכאה קמא" (בש"פ 8065/17, השופט נ' הנדל).

4. ביום 15.11.2017, הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 18.10.2017, ועתר לשחררו בתנאי מעצר בית או בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני, בישיבת "נתיבות עולם" בירושלים (להלן: הישיבה), תחת פיקוחו של הרב אריה אמסלם. ב"כ העורר טען, כי חלופה זו אושרה על ידי בתי משפט שונים במקרים אחרים, וכי מדובר בחלופה ראויה, שבמסגרתה ניתן יהיה להתקין במקום מערכת איזוק אלקטרוני, כמו גם מערכת אשר תשבש את התדרים לחיבור לאינטרנט. בהחלטתו מיום 22.11.2017, ולאחר שהרב אמסלם מסר בבית המשפט, כי טרם נעשה שימוש במכשיר שיש בכוחו לשבש תדרים באופן המונע חיבור לאינטרנט, וכי לא הותקנה עד כה בישיבה מערכת איזוק אלקטרוני, קבע בית המשפט המחוזי כי קיים קושי לא מבוטל בחלופה המוצעת. עם זאת, הופנה העורר לשירות המבחן, על מנת שיבחן את החלופה המוצעת.

בתסקירו מיום 6.12.2017, מסר שירות המבחן כי לאחר בחינת חלופת המעצר, מסקנתו היא כי אין מדובר בחלופה ראויה, המתאימה למצבו הייחודי של העורר. שירות המבחן הבהיר, כי הישיבה אינה נעולה, ומצויה בה מרפסת

שגם היא אינה נעולה, כאשר החלונות באותה ישיבה אינם מסורגים. עוד נאמר בתסקיר, כי אופיו של המקום הוא "פתוח", שעה שנכנסים ויוצאים ממנו אנשים רבים, באורח חופשי. שירות המבחן מסר בנוסף, כי היות שמדובר במסגרת פרטית, אין באפשרותו לעקוב אחר יכולתם של המפקחים המוצעים לקיים פיקוח הדוק ומשמעותי על העורר, לאורך זמן, ובהינתן רמת התחכום המיוחסת לו, קיים קושי להעריך עד כמה יש בכוחו של הפיקוח המוצע לאיין את מסוכנותו של העורר, ולהפיג את החשש להימלטות מאימת הדין. עוד צוין, כי העורר הינו בעל צרכים מיוחדים מעצם היותו מאובחן על הספקטרום האוטיסטי, הוא אינו מורגל בסביבה שבה מסתובבים אנשים רבים, כאשר מצבי לחץ, בהם היה נתון בכלא, הביאו אותו לפעול בצורה אלימה, הן כלפי עצמו והן כלפי אחרים. על כן סבר שירות המבחן, כי הימצאותו של העורר בישיבה, ללא פיקוח של גורם מוסדי, מעוררת דאגה, הן בשל מסוכנותו הגבוהה, והן בשל חשיפתו למצבי סיכון מצד אחרים כלפיו. לבסוף, הבהיר שירות המבחן כי נוכח מצבו הייחודי של העורר, והערכות גורמי הטיפול והאבחון בעניינו, העורר זקוק למסגרת שיקומית אשר תספק לו טיפול אינטנסיבי. צוין, בהקשר זה, כי כיום יכול שירות המבחן לוודא, במידת ודאות גבוהה יחסית, כי העורר יקבל מענה רפואי וליווי נפשי על ידי צוות בית הסוהר, בו הוא מוחזק במעצר.

ביום 24.12.2017, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטתו הקודמת. בית המשפט המחוזי ציין, כי "המלאכה למציאת חלופה הולמת בנסיבות דנן הינה קשה במיוחד, אם כלל אפשרית", והוסיף כי "המסוכנות הנשקפת מהמבקש [מהעורר] והחשש כי ימלט מאימת הדין הינם במרום עוצמתם". עוד נקבע, כי בנסיבות העניין, קיים קושי רב ליתן אמון בעורר כי לא ינצל לרעה את תנאי חלופת המעצר, אמון הנדרש לגבי כל מי שמשוחרר לחלופת מעצר, לרבות למעצר בפיקוח אלקטרוני. עם זאת, נדרש שירות המבחן לתור אחר חלופה מתאימה עבור העורר, אשר תכלול פיקוח הדוק ומציב גבולות, וזאת במשך כל שעות היממה, באופן שתחסם יציאתו של העורר אל מחוץ למקום המפוקח, ותימנע גישתו לרשת האינטרנט בכל דרך אפשרית. הובהר על ידי בית המשפט המחוזי, כי שירות המבחן הגיש תסקיר מפורט ומקיף ביחס לחלופת המעצר המוצעת בישיבה, אשר בסופו המלצה שלילית, באשר להתאמת החלופה לעניינו של העורר. בית המשפט המחוזי הטעים, כי החלופה המוצעת אינה עונה על הקריטריונים האלמנטריים הנדרשים בעניינו של העורר. זאת, בין היתר, מהטעמים הבאים: הישיבה ממוקמת בשכונת מאה שערים בירושלים, שכונה צפופה שבה מצויים ילדים רבים. נמסר, בהקשר זה, כי נמצא חומר פדופילי בחזקתו של העורר, ולפיכך קיימת מסוכנות של ממש לקטינים המסתובבים בקרבת מקום לישיבה; הישיבה מוגדרת כמוסד פתוח, דבר המאפשר יציאה חופשית של העורר, ולכך יש להוסיף את ניסיונו של העורר לברוח מרכב שב"ס; קיים קושי של ממש למנוע מהעורר גישה לרשת האינטרנט בישיבה, שעה שנכנסים בשעריה אנשים המחזיקים מכשירי טלפון סלולאריים "חכמים", ונמצא בה מחשב המחובר לאינטרנט; קיים ספק בדבר יכולתם של המפקחים המוצעים לפקח ולהציב גבולות לעורר, בלא כל היכרות מוקדמת עמו; ולבסוף, הישיבה אינה מציעה כל מסגרת טיפולית, ואין בה כדי לספק מעקב מקצועי וליווי נפשי עבור העורר. על יסוד האמור, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר לעיון חוזר, תוך שנקבע כי ככל שתימצא חלופה חדשה, אשר תכלול פיקוח הדוק ואישי על העורר, תוך מניעת האפשרות להתחברות לרשת האינטרנט, יהיה העורר רשאי להגיש בקשה מנומקת להשתחרר לחלופה זו, אשר תידון ללא כל דיחוי.

הערר והדין בערר

5. בערר שלפניי, משיג העורר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 24.12.2017. במסגרת הערר נטען, כי "העורר הינו האוטיסט היחיד במדינה הנמצא מאחורי סורג ובריוח וזאת למעלה משמונה חודשים". נטען בנוסף, כי החלופה המוצעת בישיבה הוכרה כראויה ומתאימה בהחלטות של בתי משפט שונים, ובהקשר לעבירות מגוונות, מבלי

שדווח על כל כָּשָׁל שנפל באותם מקרים, בתפקודם של המפקחים שנקבעו, ובכלל זה בתפקודו של הרב אמסלם. לטענת העורר, עמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה האפשרות למצוא חלופה הולמת בעניינו של העורר הינה קשה במיוחד, אם כלל אפשרית, סותרת את האמור בהחלטותיו של בית משפט זה, בבש"פ 8065/17 ובבש"פ 7223/17. לשיטתו של העורר, ניתן לאיין את מסוכנותו ב"פשטות רבה", באמצעות מניעת גישה למחשב או לטלפון נייד, דבר שייעשה על ידי מפקחים אשר ישגיחו עליו 24 שעות ביממה. העורר הוסיף וטען, כי המעשים המיוחסים לו אינם יכולים להתבצע בתוך זמן קצר, אלא שמדובר בפעולות מורכבות ומתוחכמות, המצריכות זמן ניכר. לפיכך, כך נטען, אף אם יצליח העורר לשים את ידו על מחשב, הדבר יתגלה למי ממפקחיו והפעולה תימנע, עוד טרם שיספיק לבצע את זממו. אשר למיקומה של הישיבה בשכונת מאה שערים בירושלים והחשש לפגיעה בקטינים, נטען כי לא עלתה בעניינו של העותר כל טענה כי הוא יצר אי פעם מגע פיזי או וירטואלי עם קטין כלשהו, בהקשר פדופילי. עוד נטען, כי "כל נימוקיו של שירות המבחן לשלילת הישיבה כחלופת מעצר הינם מופרכים בעליל", באופן המחייב סטייה מתסקירו השלילי בעניינו של העורר.

בדיון שהתקיים לפניי, ביום 10.1.2017, חזר ב"כ העורר, עו"ד יורם שפטל, על עיקרי הטענות שהועלו בהודעת הערר. עו"ד שפטל הדגיש, כי חלופת המעצר המוצעת בישיבה, כולל האפשרות לשימוש באיזוק אלקטרוני, היא ראויה והולמת, ומאפשרת לאיין, ברמה גבוהה של ודאות, את מסוכנותו של העורר. נטען בנוסף, כי מקומו של העורר, המאובחן על הספקטרום האוטיסטי, אינו במעצר מאחורי סורג ובריח, כי אם בחלופת מעצר הולמת ומפוקחת כדבעי. עו"ד שפטל ציין, כי קו ההגנה בתיק דנן אינו מתמקד בפן העובדתי, אלא בטענה לפיה העורר אינו מבחין בין טוב לרע בשל מצבו הייחודי, ועל כן הוא לא היה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירות. בהתייחס לניסיון הבריחה של העורר ממעצר, כנטען על ידי המשיבה, גורס עו"ד שפטל כי העורר איבד שליטה על עצמו, לאחר שאיש שב"ס ניגש לאביו ודחף אותו, מבלי שהיה כל ניסיון לברוח ממעצר, הגם שהעורר טען מאוחר יותר, כי הוא ניסה לברוח מהמקום כדי להימנע מקבלת זריקה. אשר על כן, התבקש בית משפט זה לקבל את הערר, ולהורות על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת בישיבה, תוך הסכמה כי הדבר ילווה באיזוק אלקטרוני.

מנגד, טענה ב"כ המשיבה, עו"ד קרן רוט, כי בית משפט זה (השופט נ' הנדל), קבע בהחלטתו כי העורר הוא אדם מסוכן, אשר פעל ברמת תחכום גבוהה ביותר, ובשלב זה אין חלופה אשר יכולה לאיין או להפיג את מסוכנותו. בין היתר, טענה עו"ד רוט, כי אין לקבל את טענתו של עו"ד שפטל, לפיה יזקק העורר לזמן רב, ככל שיבקש לעשות שימוש במחשב, לצורך ביצוע עבירות נוספות. עו"ד רוט חזרה וטענה, כי המסוכנות הנשקפת מהעורר גבוהה ביותר, וכי הוא "חסר גבולות" במעשיו ובשיטות הפעולה שלו. לעבירות הווירטואליות החמורות שביצע העורר, יש להוסיף את תקיפת השוטרת אשר ביצעה חיפוש בביתו, שבמהלכו הוא חטף את אקדחה, ומקרה נוסף בו ניסה העורר להימלט ממעצר, בדרכו לבדיקה בשירות המבחן, כאשר אנשי שב"ס נאלצו לצאת מהרכב באקדחים שלופים. עו"ד רוט הוסיפה וטענה, כי עד כה לא נמצאה חלופה מתאימה בעניינו של העותר, ובנסיבות הקיימות אין, ככל הנראה, חלופה אחרת שבכוחה לאיין את מסוכנותו. לאור האמור, התבקש בית משפט זה לדחות את הערר.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בערר ובנספחיו, והאזנתי בקשב רב לטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו של הערר להידחות.

אכן, קיימת תחושה של חוסר נחת מעצם העובדה כי העורר, המאובחן כסובל מאוטיזם, מצוי מעל לשמונה חודשים במעצר מאחורי סורג ובריה, מבלי שנמצאה עבורו חלופת מעצר הולמת. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מהמסוכנות הגבוהה הנשקפת מן העורר, דבר המדגיש את הצורך לאתר עבורו חלופת מעצר הרמטית, אשר תאיין את מסוכנותו, ותמנע המשך ביצוע מעשים חמורים, מהסוג המתואר בכתב האישום. נזכיר, כי על פי המיוחס לעורר, הוא פעל אל מול גורמים רבים ברחבי העולם, במטרה לזרוע פחד ובהלה, וגרם להפעלת כוחות שיטור וביטחון רבים באותם מקומות, ולפינוי אזורים ציבוריים נרחבים מאדם. העורר ביצע שיחות הפחדה, סחיטה, ואיום, ואף תיווך, לכאורה, בעסקאות לסחר בסמים. העורר הגדיל לעשות, כאשר הציע את שירותיו ב"רשת האפלה" לכל דורש, ובכלל זאת הציע מדריכים ליצירת מטעני חבלה, לייצור סמים, ולביצוע הונאות מתוחכמות. בשלב מסוים, העסיק העורר, לכאורה, קבלני משנה, על מנת לספק שירותים מעין אלה ל"לקוחותיו". עוד יש לציין, כי על פי חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה בעניינו של העורר, הוא ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום בודעו כי הוא עובר על החוק, ובהבינו היטב את הפסול הרב הגלום במעשיו. לא זו אף זו, אלא שהעורר לא בחל בשימוש באלימות, עת ניסה לחטוף את אקדחה של שוטרת, אשר ביצעה חיפוש בביתו, ואף ניסה, לכאורה, לברוח ממעצר, תוך שעלה בידו להסיר את האזיק שהוצמד לרגלו. יש לחזור ולהזכיר, כי באירוע זה נאלצו אנשי השב"ס להפנות את נשקם לעבר העורר, על מנת להשתלט עליו. המעשים המיוחסים לעורר הינם חמורים מאין כמותם, מלמדים על רמת התחכום הרבה שבה פעל העורר, ועל מסוכנותו הגבוהה במיוחד.

בנסיבות אלה, ברי כי נדרשת בעניינו של העורר חלופת מעצר הדוקה, לכל אורך שעות היממה, שבה ישתלבו מפקחים המודעים להתנהלותו של העורר, ואשר ביכולתם להשגיח עליו ולהציב לו גבולות. בשל המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן העורר, ובהינתן העובדה כי הוא ניסה, לכאורה, להימלט ממעצרו, על חלופת המעצר להיות סגורה ומפוקחת בכל שעות היממה. לכך יש להוסיף, כי נדרשת בעניינו של העורר חלופה שאינה מאפשרת גישה לרשת האינטרנט, לרבות באמצעות מחשב או מכשיר טלפון "חכם".

כזכור, הבהיר שירות המבחן, בתסקירו מיום 6.12.2017, בהקשר לחלופה המוצעת, כי "למרות שלכאורה מדובר בחלופה אשר עשויה לענות על הקריטריונים שקבע בית משפט קמא - מקום נעול ומפוקח 24 שעות ביממה, המונע גישה למחשב, מכלול הדאגות בשלושת המישורים - אינן המסוכנות, מוגנות, ומענה טיפולי, אינו מניח את הדעת, ואינו מספק חלופה ראויה למצבו של העורר". מקובל עלינו, כי יש ליתן משקל רב להמלצותיו של שירות המבחן, שהוא הגורם המקצועי בתחום זה, וביתר שאת אמורים הדברים שעה שמדובר בהמלצה שלילית, היינו: שלא לאשר את חלופת המעצר המוצעת. כפי שנאמר, לא אחת, "בית המשפט אינו כבול להמלצותיו של שירות המבחן, אולם סטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן תעשה בהתקיים טעמים טובים וכבדי משקל" (בש"פ 3253/10 מדינת ישראל נ' אזיב (3.5.2010); וראו גם בש"פ 5760/15 דעיס נ' מדינת ישראל (3.9.2015)). כפי שהובהר לעיל, הנני סבור כי במקרה דנן, לא הוצגו טעמים מיוחדים וכבדי משקל, לסטות מהמלצתו של שירות המבחן.

סוף דבר, תמים דעים אני עם קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה החלופה המוצעת בישיבת "נתיבות עולם" בירושלים אינה עונה על הקריטריונים הנדרשים לחלופת מעצר, ואין לראותה כחלופה הולמת וראויה בעניינו של העורר. אוסיף עוד, כי ככל שתימצא חלופת מעצר אחרת, המציעה פיקוח הדוק ואישי על העורר, תוך מניעת האפשרות לחיבור לרשת האינטרנט, יוכל העורר להגיש בקשה חוזרת לבית משפט קמא, אשר חזקה עליו כי יבחן בכובד ראש את החלופה המוצעת.

הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, ז' בשבט התשע"ח (23.1.2018).

ש ו פ ט
